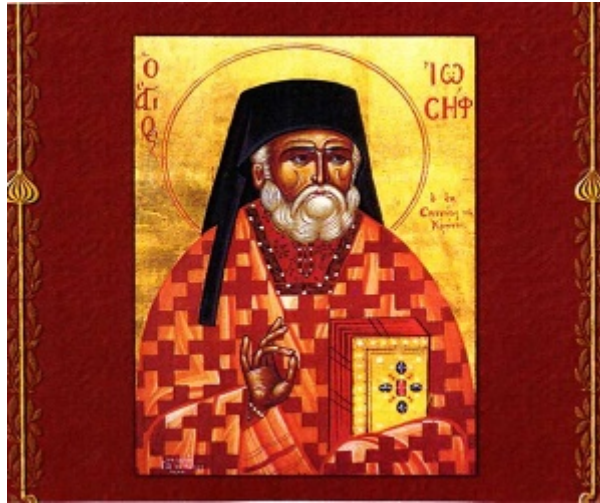
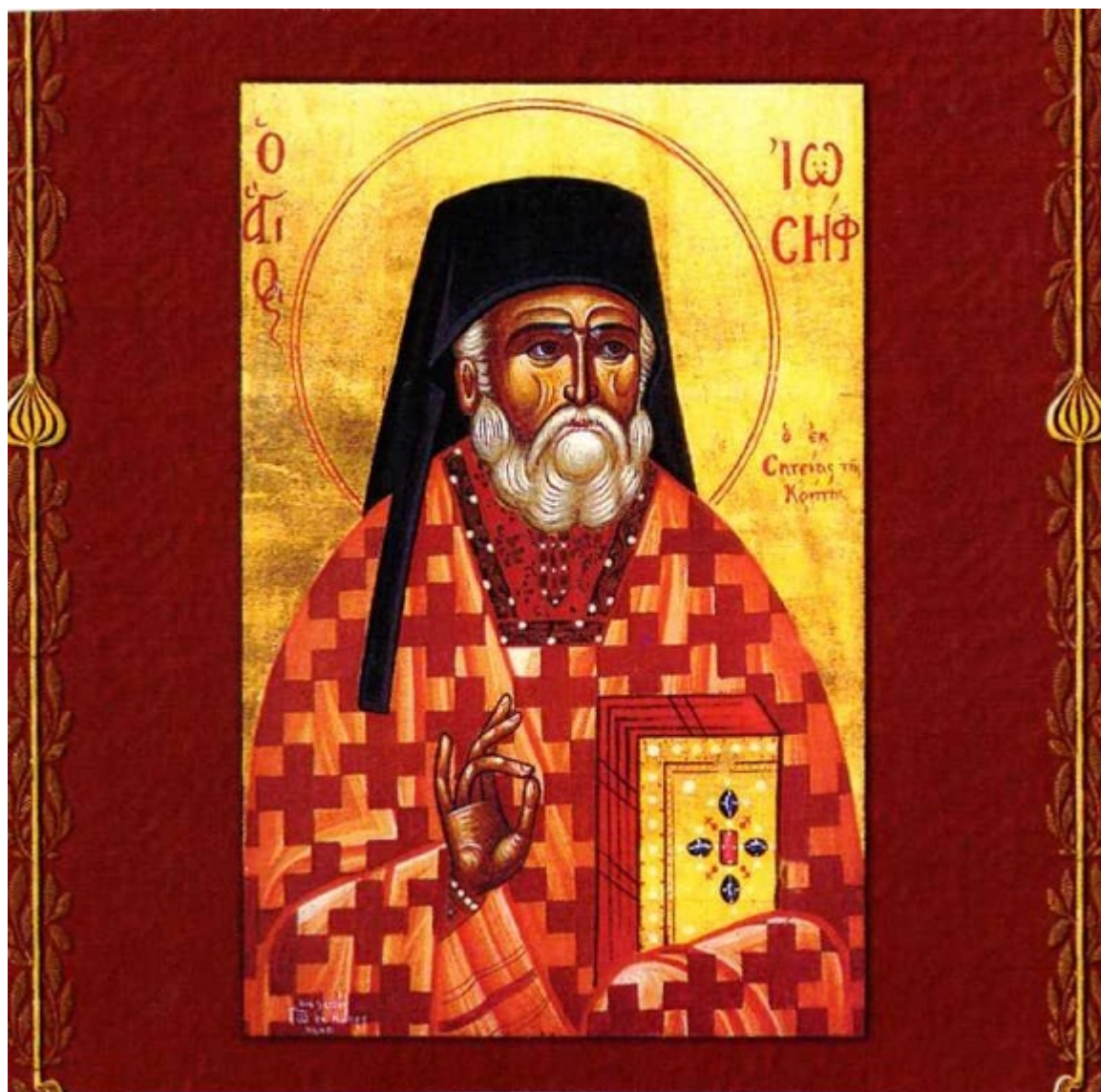

Ο Όσιος Ιωσήφ ο ηγιασμένος

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Όσιος Πατέρας μας Ιωσήφ Αγιασμένος, ο επο-νομαζόμενος Σαμάκος, είναι γέννημα και θρέμμα της Κρή-της. Ήλθε στον κόσμο λίγο πριν από την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως, γύρω στο 1440, από ευσεβείς και θεοφοβούμενους γονείς σ' ένα χωριό ονομαζόμενο Κέρα-μοι, το οποίο, όπως υποστηρίζεται και όλοι σχεδόν αποδέ-χονται, ταυτίζεται με το μικρό χωριό Αζωκέραμος, που βρίσκεται στην ανατολική εσχατιά της Επαρχίας Σητείας, μια περιοχή, που ακόμα και σήμερα διακρίνεται για την ευσέβεια των ανθρώπων της.

Πηγή: proskynitis.blogspot.com

Οι καλοί γονείς του τον ανάθρεψαν με το άδολο γάλα της θεοσέβειας και τον διαπαιδαγόγησαν με την αρχή της σοφίας, που είναι ο φόβος του Θεού. Έτσι, από βρέφος έμαθε τα ιερά γράμματα και γέμισε από ιερό ζήλο η ψυχή του κι έτρεχε ο μακάριος σαν το διψασμένο ελάφι στο σεβάσμιο Μοναστήρι της Παναγίας της Ακρωτηριανής, που βρίσκεται κοντά στην περιοχή του χωριού του και τότε ή-ταν σε άνθηση και πνευματική ακμή. Το Μοναστήρι αυτό, Πατριαρχικό Σταυροπήγιο, υφίσταται και σήμερα, περισσότερο όμως, δυστυχώς, ως προσκύνημα και αντικείμενο περιηγητικού ενδιαφέροντος και λιγότερο ως καθαυτό Μονή, γνωστό από τα κάτω χρόνια της Τουρκοκρατίας ως Τοπλού. Κάτω από τη σκέπη της Ακρωτηριανής Κυράς έθρεψε την ψυχή του με τη στερεά τροφή της νηπτικής παραδόσεως και έμαθε ν' αγωνίζεται τον αόρατο πόλεμο ενά-ντια στο τρικέφαλο θεριό: σάρκα-κόσμο-διάβολο. Μυήθηκε στα γλυκύτατα μυστικά της καθαρής προσευχής και της φιλόθεης αδολεσχίας και γέμισε η καρδιά του από τον θείο έρωτα του Χριστού. Με την ευχή κατόπιν του Πνευματικού του, όταν πια είχε

φθάσει και σε ηλικία κατάλληλη, αναχώρησε και πήγε στον Χάνδακα, το Μεγάλο Κάστρο -όπως λεγόταν τότε- το σημερινό Ηράκλειο, όπου βρισκόταν ένα Μοναστηράκι του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, Μετόχι της Παναγίας της Ακρωτηριανής της Σητείας, στη θέση Δερματά, εκεί που σήμερα υψώνεται ο Ναός της Αγίας Τριάδος. Εκεί έβαλε μετάνοια κι υποτάχτηκε στον σεβάσμιο Γέροντα και Πνευματικό της Μο-νής.

Δίπλα στον άγιο Γέροντά του, με την μακάρια εν Αγίω Πνεύματι υπακοή, άρχισε την άσκηση και τις νηστείες, τη σκληραγωγία και τον υποπιασμό του σώματος για την τιθάσσευση του παλαιού ανθρώπου, ώσπου έγινε σιγά - σιγά δοχείο καθαρό και ευρύχωρο, έτοιμο να χωρέσει μέσα του τη Χάρη του Θεού. Όταν δε οι ευσεβείς γονείς του κοιμήθηκαν εν Κυρίω, τότε, αφού μοίρασε όλη την πατρι-κή κληρονομιά του στους φτωχούς, σύμφωνα με τα λόγια του Κυρίου: «Αν θέλεις να γίνεις τέλειος, πήγαινε, πούλη-σε τα υπάρχοντά σου και δώσε τα χρήματα στους φτω-χούς, και θα έχεις θησαυρό κοντά στο Θεό, κι έλα να με ακολουθήσεις» (Ματθ. 19, 21), είπε στον κόσμο και στις χαρές του κόσμου-Έχετε γεια!... κι αφιέρωσε ολοκληρω-τικά τον εαυτό του στο Χριστό, φορώντας το ιερό τριβώνιο του Μοναχού. Με το αγγελικό σχήμα πια του Μονα-χού, με πολύ φιλότιμες προσπάθειες κι υπομονή, έλκυσε πάνω του τη Θεία Χάρη, η οποία ευλόγησε τους κόπους του και τα δάκρυά του και αύξησε στο χωράφι της ψυχής του τα άνθη και τα δένδρα των αγίων ευαγγελικών αρετών που εκείνος καλλιεργούσε. Μ' αυτές τις χριστομίμητες αρετές στολισμένος, ξεχώριζε μέσα στην αδελφότητα και, παρά τη νεαρή ακόμη ηλικία του, στα πνευματικά ήταν φθασμένος ψηλά, σαν να ήταν ασπρομάλλης γέροντας. Ή-ταν, όπως λέγεται σ' αυτές τις περιπτώσεις, παιδαριογέ-ρων. Όλοι τον σέβονταν και τον υπολήπτονταν βλέποντας την πνευματική του προκοπή, την αρετή και την κατά Θε-όν σύνεση και σοφία του. Γι' αυτό και πολύ σύντομα, με προτροπή του Γέροντά του, έλαβε το χάρισμα της Ιερωσύνης, φόρεσε το άγιο επιτραχήλιο και καταστάθηκε των αγίων λειτουργός και οικονόμος των Μυστηρίων του Θεού.

Όταν ο φιλόστοργος Γέροντάς του αναπαύθηκε ειρη-νικά, ο ιερός Ιωσήφ εκτέλεσε τις υποθήκες και θεόσοφες παραγγελίες του κατά γράμμα, με κάθε ευλάβεια και προ-σοχή, ως υιός αφοσιωμένος. Ταυτόχρονα αύξησε τον άγιο ζήλο του και όσα τάλαντα και χαρίσματα του είχε δώσει ο Θεός τα καλλιέργησε μ' ακόμα περισσότερη φιλοτιμία. Ζούσε τη μοναχική ζωή σαν ασώματος Άγγελος, έχοντας κατά νουν αποκλειστικά και μόνο πως θα ευαρεστήσει στον Κύριο παντού και πάντοτε. Εβίαζε τον εαυτό του με σκληραγωγία, επρόσεχε αυστηρά τις αισθήσεις του, άγνιζε το σώμα του, κρατούσε καθαρό το στόμα του, προσευχόταν αδιάκοπα και είχε πάντα τη μνήμη του θανάτου να χαλιναγωγεί τα ανθρώπινα πάθη και να απομακρύνει τον κίνδυνο της αμαρτίας. Από την άλλη μεριά, καλλιεργούσε τίμια

το χάρισμα της αγίας Ιερωσύνης, βόσκοντας τα λο-γικά πρόβατα του Χριστού με αγάπη και αυταπάρνηση, παρηγορώντας, στηρίζοντας, νουθετώντας, διδάσκοντας, ελέγχοντας, κατά περίπτωση. Ιδιαίτερα όμως φρόντιζε να καλλιεργεί με απερίγραπτη επιμέλεια την αγάπη, ασκώντας τη φιλοπτωχεία και τη φιλαδελφία. Η ιερατική του συνείδηση δεν μαγαρίστηκε ποτέ από τη λήγδα της φιλαργυρίας, κι όσα φιλότιμα (τα σήμερα κακώς λεγόμενα τυχε-ρά) του έδιδαν οι πιστοί, αυτός τα μοίραζε στους φτω-χούς. Κι όχι μόνο τα χρήματα, αλλά και τα πρόσφορα α-κόμα που έμεναν από τη Λειτουργία, χωρίς να κρατά ούτε τα τελείως αναγκαία για τη ζωοτροφία του. Πάμφτωχος για τον Χριστό, απόλυτα πιστός στη μοναχική απαίτηση της τέλει ακτημοσύνης!... Κάποτε, μάλιστα, λέγεται ότι είχε μοιράσει προκαταβολικά στους φτωχούς όλα τα πρό-σφορα, χωρίς να κρατήσει καν ένα για τη Θεία Λειτουργ-γία! Όταν ήρθε η ώρα για να λειτουργήσει και ο διακονητής του ανάγγειλε περίλυπος ότι δεν είχαν πρόσφορο, ε-κείνος, χωρίς καθόλου να ταραχτεί, απάντησε πως ο Θεός θα φροντίσει για τα πρόσφορα της Ευχαριστίας κι άρχισε να προσεύχεται. Έτσι είχε απαντήσει κάποτε κι ο Αβρα-άμ στην ερώτηση του υιού του Ισαάκ για το αρνί που θα θυσίαζαν: «Ο Θεός θα φροντίσει για το αρνί της θυσίας, παιδί μου!» (Γεν. 21, 8). Και όντως εφρόντισε ο Θεός κι έ-στειλε ένα κριάρι πάνω σ' έναν θάμνο σαβέκ, το οποίο και θυσίασε ο σεβάσμιος γέροντας, αντί για τον Ισαάκ. Ό-μοια και τώρα ο Θεός εφρόντισε για τα πρόσφορα της α-ναίμακτης θυσίας και, ω του θαύματος! Μόλις ο διακονητής μπήκε στο άγιο βήμα, βρήκε μπροστά του ένα πλήθος ζεστά και καλοζυμωμένα πρόσφορα, έτοιμα για την ιε-ρουργία! Βλέπετε, ο Θεός μας, «ο Ιησούς Χριστός είναι ο ίδιος χθες και σήμερα και για πάντα!» (Εβρ. 13, 8). Κι έτσι ανταποκρίνεται ανάλογα στα αιτήματα και τις ανάγκες των αγίων Του...

Ολόκληρη η ζωή του ταπεινού Ιερομονάχου Ιωσήφ ήταν χριστοζωή. Η σκέψη του χριστοσκέψις. Η αίσθησή του χριστοαίσθησις. Ό,τι ήταν δικό του ήταν πρώτα του Χριστού και κατόπιν δικό του, η ψυχή του η ίδια ήταν πρώτα του Χριστού κι έπειτα δική του. Σ' αυτόν τα πάντα και εν πάσι ήταν Χριστός Κύριος! Έτσι, η ζωή του ήταν η ίδια η ζωή του Χριστού, παρατεινόμενη δι' αυτού ως τις ημέρες του. Η ζωή του σαρκωθέντος Θεού-Λόγου, του Θεανθρώπου Ιησού, ο Οποίος γι' αυτό και έγινε άνθρω-πος, για να μας δώσει και μεταδώσει ως άνθρωπος την θεία ζωή Του (Πρβλ. Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς (+), Συν πάσι τοις Αγίοις. Άνθρωπος και Θεάνθρωπος, σελ. 80- 81). Πλην όμως, επειδή ο Χριστός είπε στους δικούς Του ότι «εν τω κόσμω θλίψιν έξετε» (Ιωάν. 16, 33), δηλ. «ο κόσμος θα σας κάνει να υποφέρετε», γι' αυτό συγχωρήθηκε να πειρασθεί και ο Όσιος. Έτσι μια μέρα, κάποιοι χυδαίοι Εβραίοι του Μεγάλου Κάστρου, προφασιζόμενοι φιλοφροσύνη και ευγένεια, επρόσφεραν στον άνθρωπο του Θεού, που έτυχε να περνάει από τον δρόμο τους, ένα ποτήρι κρασί, τάχα για να τον φιλέσουν, θέλοντας στην πραγματικότητα να τον χλευάσουν. Εκείνος το δέχτηκε, το ευλόγησε ως ιερέας που ήταν σε σχήμα σταυρού, ήπια λίγο

για την αγάπη και για να τους ευχηθεί, και το υπό-λοιπο, αφού τους ευχαρίστησε, το έχυσε μέσα στο αγγείο που ήταν το άλλο. Εκείνοι όμως οι κακόβουλοι, την ευλογία αυτή του Αγίου τη θεώρησαν ως ύβρη και προσβολή, έπεσαν πάνω του υβρίζοντάς τον καπηλικότατα και με βαρβαρότητα και βία τον τράβηξαν μέχρι το κριτήριο του Δουκός, όπου τον κατηγορήσαν αναίσχυντα για προσβο-λή και εξύβριση τάχα της θρησκείας τους. Ο άνθρωπος του Θεού όμως δικαιώθηκε από τον αμερόληπτο δικαστή, ενώ οι κατήγοροί του έφυγαν ντροπιασμένοι.

Στα εβδομηνταένα χρόνια που έζησε ο μακάριος Ιω-σήφ πάνω σε τούτη τη γη, με την αδιάλειπτη προσευχή του και την έντονη μυστηριακή ζωή αφ' ενός, και με τη συστηματική καλλιέργεια των ευαγγελικών αρετών και την κατά δύναμη μίμηση του Κυρίου στα πλαίσια της αγ-γελικής μοναχικής πολιτείας αφ' ετέρου, ντύθηκε με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος τον Χριστό, γέμισε ολόκληρος από την Χάρη του Θεανθρώπου Χριστού, και μετα-μορφώθηκε βαθμηδόν σε άνθρωπο χριστοφόρο και χριστοειδή, σε άνδρα τέλειο, σύμφωνα με το πρότυπο του Ιησού Χριστού (Πρβλ. Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς, ένθ' ανωτ., σελ. 97). Σε τέτοια κατάσταση τον βρήκε το κάλε-σμα του Κυρίου για την αιώνια ζωή και βασιλεία, που του ήλθε στις 22 Ιανουαρίου 1511. Έτσι ο θάνατός του ήταν οσιακή κοίμηση εν Κυρίω. Ήταν πάσχα. Διάβαση δηλα-δή και πέρασμα από τη φθορά και τη ματαιότητα, στην αθανασία και την αιωνιότητα. Από την κοιλάδα τούτη των δακρύων, στον τόπο της ατέλειωτης ευφροσύνης, όπου ο καθαρός ήχος εκείνων πούχουν πάντοτε γιορτή και χαρά και μελωδούν με αγαλλίαση το Κύριε, δόξα Σοι! Από την Αίγυπτο του θανάτου, στη Γη της Επαγγελίας της αιώ-νιας Ζωής και Βασιλείας του Πανάγιου Τριαδικού Θεού.

Θαύματα και σημεία πολλά ακολούθησαν την Κοίμη-σιν του Ιερομονάχου Ιωσήφ. Οράματα, ιερές οπτασίες εί-δαν πολλοί κατ' επανάληψη. Έτσι έγινε μετά από μερικά χρόνια ανακομιδή της σεπτής σορού, και τότε, το ιερό λείψανο βρέθηκε άφθορο κι ακέραιο, ενώ απέπνεε μια θεσπέσια ευωδία, που έτερπε και χαροποιούσε όσους το προ-σκυνούσαν. Παράλληλα, θαύματα πολλά, και μάλιστα θε-ραπείες ποικίλων ασθενειών κι αρρωστημάτων, συνέβαιναν σ' όσους πλησίαζαν και προσκυνούσαν με πίστη και ευλάβεια. Είναι κι αυτό μια απόδειξη χειροπιαστή ότι ό-ντως ο Θεός, κατά την πολλή Του αγαθότητα και φιλαν-θρωπία, είναι μεθεκτός ως προς τις άκτιστες θείες Του ε-νέργειες, όπως οι Άγιοι Πατέρες θεοδίδακτα μας διδά-σκουν. Γιατί, τί άλλο από τη μετοχή, και μάλιστα όχι μό-νο ψυχικά, αλλά και σωματικά, σ' αυτές τις θείες ενέρ-γειες μαρτυρούν η αφθαρσία, η ευωδία, και τα θαύματα που ενεργεί το ιερό λείψανο του Αγίου; Δοξασμένο, και γι' αυτό, το υπερύμνητο και προσκυνητό Όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος! Τίς Θεός μέγας ως ο Θεός ημών;...

Όταν το άσεβές γένος των Αγαρηνών, κατά παραχώρηση Θεού εξ αιτίας των αμαρτιών μας, κατέλαβε το πε-ριώνυμο νησί της Κρήτης το 1669, ένας Ιερέας ευλαβής ονόματι Αντώνιος Αρμάκης, προκειμένου να προφυλάξει το ιερό λείψανο του Αγίου από τα ακάθαρτα χέρια των θεοστυγών βαρβάρων, το πήρε μαζί του και κατέφυγε στη Ζάκυνθο, όπου και το κατέθεσε στις 29 Αυγούστου του ίδιου έτους στο γυναικείο Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Μαντινειού, στην περιοχή Ξεροβούνια. Από εκεί μετακομίσθηκε το 1915 στον Ιερό Ναό του Παντοκράτορος, στο προάστειο της πόλεως Ζακύνθου το καλούμενο Γαϊτά-νι, όπου και θησαυρίζεται μέχρι σήμερα ακέραιο, αποκείμενο σε προσκύνηση των ευσεβών, οι οποίοι πολλή πνευ-ματική ενίσχυση και θεία ευλογία λαμβάνουν, θαύματα δε κατά καιρούς, κατά την πίστη των προσερχομένων, υπερ-φυή σημειώνονται.

Στη γενέτειρα του Αγίου, τον Αζωκέραμο της Σητείας, κτίσθηκε μικρός τρουλλαίος Ναός, ο οποίος πανηγυρίζει στις 22 Ιανουαρίου, οπότε και συγκεντρώνεται πλήθος προσκυνητών από τη Σητεία και τα γύρω χωριά, αξιωθήκαμε δε κι εμείς κατ' επανάληψη, ως Πρωτοσύγκελλος και Ιεροκήρυκας της τοπικής Μητροπόλεως, να ιεουργή-σουμε και να πούμε τον δίκαιο έπαινο του Αγίου, προς δό-ξαν Θεού και ψυχική μας ωφέλεια και σωτηρία. Αλλά και στην πόλη της Σητείας, στη νεόδμητη τρίκλιτη βασιλική του Αγίου Γεωργίου, το νότιο κλιτός αφιερώθηκε στον Ό-σιο Ιωσήφ, όπου οι πιστοί καταφεύγουν στην προστασία του Αγιασμένου (όπως απλά τον ονομάζουν) συμπατριώ-του τους. Στην πόλη του Ηρακλείου, στον ενοριακό Ναό της Αγίας Τριάδος, που βρίσκεται στο χώρο του παλαιού Μονυδρίου του Αγίου, η μνήμη του Οσίου Ιωσήφ επίσης τιμάται με επισημότητα, ενώ στη Ζάκυνθο τιμάται κυρίως η εκεί κατάθεση του ιερού λειψάνου, στις 29 Αυγούστου, οπότε και λιτανεύεται το ιερό λείψανο στους δρόμους του Γαϊτανιού.

Ας σκεπάζει πάντοτε η χάρη του Οσίου τόσο την Κρήτη που τον γέννησε, όσο και την Ζάκυνθο που φυλάσ-σει το λείψανό του, μα και κάθε πιστό και φιλάγιο, από πάσης ανάγκης και θλίψεως. Αμήν.

(Πηγή: Μητροπολίτου Προικοννήσου Ιωσήφ, Βίος και Ακολουθία του Οσίου Ιωσήφ του Ηγιασμένου, Αθήναι 2010, σ. 17-23)